

## KUTLU DOĞUM HAFTASI KUTLAMALARINA DAİR MÜLAHAZALAR

Salim ÖĞÜT\*

### التلخيص:

من المعلوم أن هذه الأمة تقوم بتسعيد مولد النبي صلى الله عليه وسلم منذ بدء الإسلام في أنحاء العالم الإسلامي. غير أن هذا التقوم الذي أكبر فخره أن يكون أمة له عليه الصلاة والسلام تشرف بتخصيص أسبوع خاص له لأول مرة في العالم الإسلامي -فيما نعلم- لتسعيد مولده صلى الله عليه وسلم بما فيه من تعظيم ذكره وتبجيل مقامه وتفهم رسالته. يسعدني ويشرفني أن أنتهز هذه الفرصة لأن أقوم بتهنئة هؤلاء الأشخاص الكرام الذين اقترحوا هذا الفكر المبارك وطبقوه؛ وأرجو الله عز وجل أن يجعله في ميزان حسناتهم. كما أسأل الله العلي القدير أن يجعل هذا الأسبوع وسيلة مباركة لذكره عليه الصلاة والسلام ذكرا جميلا ولفهم رسالته فهما صحيحا.

1989 yılından beri kutlanan “Kutlu Doğum Haftası” münasebetiyle kaleme almayı düşündüğümüz bu değerlendirme yazısına, bu haftanın ihdasına vesile olan, düşünce safhasından uygulama merhalesine kadar herhangi bir kademesinde görev alan bütün gönül dostlarımı, minnet ve şükranla anarak başlamak istiyorum.

Bu girişi sadece bir kadirşinâlık ifadesi olarak değil, aynı zamanda kutlu doğumunu anmakla şeref duyduğumuz Efendimiz (s)’in müstesna tavsiyelerinden “İnsanlara teşekkür etmeyen Allah’a şükretmiş olmaz.”<sup>1</sup> ifadesinin gereği olarak da dile getirmek mecburiyetinde olduğumuzu belirtmek durumundayım.

Evet, bu haftanın ihdas edilmiş olması, tam da düşünüldüğü gibi hayırlı ve olumlu sonuçların doğmasına vesile olmuş ve hakikaten, cami cemaati olmayan insanlarımızın da bu müstesna “kaynak”tan haberdar olmasını sağlamıştır.

Bu husus öyle bir çırpıda geçiliverecek, güncel ve politik meselelerden değildir. Tam tersine, özellikle ülkemiz ve insanımız için, son derece önem arz eden ve kangren hükümünü almış birçok çözümsüz meselemizin halline yardımcı olabilecek önemi ve değeri haiz meselelerdendir. Çünkü -herkesin bildiği ve her vesile ile ifade ettiği üzere- bu ülke, hem nüfusunun büyük çoğunluğu Müslüman olduğu için, hem de Doğu-Batı arasında bir geçiş noktasın-

\* Prof. Dr. Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi.

1 Tirmîzi, Birr, 35; Müsned, II, 258, 295, III, 32, LV, 278, V, 211

da bulunduğu için, ayrıca, yakın geçmişinde çok etkili birtakım inkılaplara muhatap olduğu için, hâlihazırda bazı kültürel ve toplumsal sıkıntıları yaşama-ya devam etmektedir. Bu sıkıntıların temelinde ise, özellikle kendisine yol göstermesi ve rehberlik yapması beklenen aydın kesiminin şaşkın tavrı yatmaktadır. Gerçekten de Türk aydını, Mümtaz Turhan'ın da belirttiği gibi, kendi tarihi, kendi kültürel değerleri, kendi inanç ilkeleri karşısında gösterdiği tepkileriyle değerlendirildiğinde, nev-i şahsına münhasır bir görüntü arz etmektedir. Sanıyorum ki dünyanın hiçbir ülkesinde şu sözleri şiir adı altında piyasaya sürecek bir şair bulamazsınız:

Ne örümcek, ne yosun  
Ne mucize, ne füsün  
Kâbe Arab'ın olsun  
Bize Çankaya yeter.<sup>2</sup>

Tabi böyle bir şairi alkışlayıp destekleyecek bir entelijansiya da bulamazsınız. Siz bakmayın bizim burada "tarih, kültürel değer" gibi zenginleştirici malzemeler kullandığımıza... Aslında onlar da, bizler de, öbürleri de, diğerleri de biliyorlar ki, burada asıl belirleyici olan, "inanç ilkeleri-dini değerler"dir. Tarihimizi yapanlar ve yazanlar "dindar" olmasalardı, kültürümüzü oluşturan ve taşıyan kişiler dindar, dolayısıyla kültürel geçmişimiz de "dini değerler" in etkisi ve katkısıyla oluşmuş olmasaydı, bu tavır alışa ihtiyaç duyulmayacak, dolayısıyla aydınlarımız da bu sıkıntıyı göğüslemek zorunda kalmayacaktı.

Ama ne yapalım ki, kaderin bir cilvesi olarak bu böyle tecelli etmiştir. "Çağ açıp çağ kapayan büyük devlet adamımız" diye bütün dünyaya karşı gurur ve iftihar tablosu olarak sunduğumuz Fatih Sultan Mehmed:

İmtisâlû câhidû fillâh oluptur niyetim,  
Din-i İslâm'ın mücerred gayretidür gayretim.

derken, Unesco'da ülkemizin ve toplumumuzun şerefini yücelten Mevlânâ:

Ben, canım tenimde olduğu sürece Kur'an'ın hizmetkârı,  
(Peygamber olarak) Seçilmiş Muhammed'in ayağının tozuyum.

derken bir diğer kültür elçimiz Koca Yunus:

Canım kurban olsun senin yoluna,  
Adı güzel Kendi güzel Muhammed

demektedir. Büyük gönül adamı ve tasavvuf büyüğü Aziz Mahmud hüdâi:

Kudûmun rahmet-i zevku safâdır yâ Rasûlallah!  
Zuhûrun, derd-i uşşâka devâdır yâ Rasûlallah!

Hüdâ'ye şefâat kıl, eger zâhir, eger bâtin,  
Kapûna intisâp etmiş gedâdir, yâ Rasûlallah!

derken, Peygamber aşıklarının yüreği yanık son örneklerinden Yamandede<sup>3</sup>:

Gönül hûn oldu şevkinden boyandım yâ Rasûlallah!  
Nasil bilmem bu hicrâna dayandım yâ Rasûlallah!  
Ezel bezminde dinmez bir figandım yâ Rasûlallah!  
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ Rasûlallah!

demektedir. Kısaca; şiirimiz, edebiyatımız, musikimiz, hat ve tezhip gibi bütün sanat dallarımız, tekke ve zaviye mahreçlidir; yani oralarda neşvünemâ bulmuşlardır. Bir diğer ifade ile bu topluma dair ne ararsak, altında veya arkasında "bir dini değer"le veya "bir dinî kurum"la karşılaşmaktayız. Askerî zaferlerden tutunuz, ilim, sanat ve siyaset alanlarının tamamına hâkim olan, hem toprağa, hem tarihe sinmiş bir ruhtur bu...

Hâl böyle olunca bu ruhun biricik mücessem kaynağını tanımak ve tanıtmak, her şeyden önce bu ülkenin tarihi kadar, hâlini ve istikbalini de ilgilendiren önemli bir keyfiyettir. Ne yapıp yapıp, bu ülkenin insanıyla, bu ülkenin ruh kökünü buluşturmak mecburiyeti vardır. Zira, ancak bu suretle Müslüman toplum ile aydın kesim arasındaki mevcut bazı uçurumlar izale edilebilir. Maalesef bunun temini için bu insanların camiye gelmelerini ummak gibi bir şansımız da yoktur.

Ayrıca modern din telakkisinin telkin ettiği üzere artık din "reklâm ve propagandayla pazarlanması gereken bir meta" gibi görülmeli, geçmişte olduğu gibi, tabii otoritesinin teminatı altında farz edilmemelidir.

İşte bütün bu duygu ve düşüncelerle bir grup "münevver" insan, vahyi Allah'tan alıp O'nun kullarına ileten "ilk kaynağı" bu ülkenin, özellikle bu kaynağa daha uzak duran kesimlere sağlıklı bir atmosferde anlatabilmenin yolları üzerinde düşünürken, modern dünyanın her geçen gün daha sık başvurduğu yöntemlerden birinden istifade etmeyi kararlaştırmışlardır: "Hafta ihdâs etmek"

### ÖNCE BİR UYARI

Son zamanlarda gayret-i diniye sahibi bazı dostların da işaret ettiği üzere, böyle bir hafta ihdâs etmenin bazı yan tesirleri de olabilir. O da, modern dü-

3 Asıl adı Diyamandı olup, Kayserili bir Ermeni vatandaşımız iken, Mevlânâ'yı tanıdıktan sonra İslâm ile müşerref olmuş ve Hz. Rasûlullah (s) için yazılan naat-ı şeriflerin en güzellerinden birini terennüm etmek mazhariyetine nail olmuştur. Adı "Dahilek Yâ Rasûlalallah!" olan bu na'tın ilk dörtlüğünü yukarıda kaydettim.

şüncenin, böylesi günler ve haftalar icad etmek suretiyle vermek istediği şu mesajın, bu haftaya da sinme ve sirayet etme endişesidir: “Ey insanlar! Siz bu günü böyle anarsanız, bu konudaki yıllık görevinizi ifa etmiş sayılırsınız. Dolayısıyla bu günden sonra sene boyunca, serbestsiniz; gönlünüzce ve kafanızca takılabilirsiniz.”

Gerçekten de, “anneler gününde” annesine kart atıp çiçek gönderen bir evladın, senenin diğer günlerinde annesine karşı kayıtsız, ilgisiz, hatta saygısız davranmakta bir beis görmemesi, bu zihniyetin tabii bir sonucu olsa gerektir. Sakatlar gününde sakatlar için ağıtlar yakıp da, ertesi gün yolun öbür tarafına geçmek için yardım bekleyen bir âmayı (görme özürünü) görmezden gelmek, ona el uzatmamayı başarabilmek, yine böyle bir zihniyetin yan tesiri olsa gerektir.

Bazen öyle endişeleniyorum ki, bu haftalar da sonunda böyle bir zihniyetin şekillenmesi gibi bir sonuç doğurur mu acaba, diye? Kanaatime göre kendi haline bırakılması durumunda böylesi bir sonuç doğurabilir. Ancak, bu haftanın adına yaraşır bir ihtişam ve ihtimam içinde kutlanmasını sağlayan kurumlar ve kişiler gerekli tedbiri alırlarsa, bu ihtimal zayıflar. Tedbirden kastım şudur: Bu hafta dolayısıyla düzenlenen her programda görev alan herkes, böylesine bir tehlikeye dikkat çekmeli ve insanları bu konuda uarmalıdır. Dinleyicilere bu haftayı hiçbir bakımdan diğer gün ve haftalarla kıyaslamaları gerektiğini anlatmalı, aradaki farkın ne olduğunu ve nereden kaynaklandığını belirtmelidir.

### GELELİM ASIL MESELEYE

Allah'ın son elçisi Hz. Muhammed (s) hakkında toplumu bilgilendirmek için fevkalade bir fırsat ve mükemmel bir imkân olarak gördüğüm bu haftanın, daha verimli geçmesi için bazı hususlara dikkat çekmek ve bazı mütevazı tekliflerde bulunmak istiyorum.

Her zaman her konuda en önemli unsur “insan”dır dersek, yeni bir şey söylemiş olmayız; ama söyleyeceklerimize bir mukaddime yapmış oluruz. Evet, her meselede insan unsuru son derece önemlidir; ancak bu hizmette çok daha önemlidir. Çünkü bu haftayı ihdas edenlerin temel amacı, Allah'ın Rasûlü'nü (s) ve O'nun Kutlu mesajını, bugüne kadar O'nunla ve getirdiği mesajla buluşamayan kişilere ve kesimlere ulaştırmaktır. Hâl böyle olunca, bu haftada görev verilen kişiler çok büyük bir önem arz etmektedirler. Daha doğru bir ifade ile, bu haftanın günahı ve sevabı birinci derecede bu kişiler üzerindedir. Çünkü bu hafta, onların heyecan, bilgi ve başarısı oranında başarılı ve verimli olmakta veya olamamaktadır. Dolayısıyla bu hafta içinde gö-

rev yapacak kişilerin, her açıdan bu haftanın manasına ve ruhuna uygun bir donanıma sahip olmaları gerekmektedir. O hâlde bu hafta dolayısıyla görevlendirmeler yapılırken gereken titizlik ve ciddiyet gösterilmeli, akademik unvan, kariyer vs gibi zahiri kriterlere itibar etmekten ziyade, yıllardır bu haftanın hem heyecanını ve coşkusunu yüreğinde hissetmiş, hem de maddî-manevî külfetini göğüslemiş Diyanet personelinin<sup>4</sup> yıllardır edindikleri birikimlerden yararlanılması gerekmektedir.

Bazı akademisyen meslektaşlarımızın davet edildikleri programlarda kendilerine özgü mülâhazalarla bu haftanın ruhuna uzak bir dil ve söylem kullandıkları bilinmektedir.<sup>5</sup> Normal şartlarda ve zamanlarda herkesin ilmi, ahlaki ve dinî kanaatine sadece saygı ve anlayış gösterilmesi gerektiğini tavsiye ederken, bu haftanın normal bir zaman dilimi olmayıp, olağanüstü bir fırsat olduğunu gördüğüm için, böyle bir süreçte görev yapacak meslektaşlarımızın büyük bir özenle seçilmeleri gerektiğini düşünüyorum.

Uzun yıllar bu hizmeti verdikten ve bu münasebetle kendileriyle tanışma fırsatı bulduğum Diyanet personeli meslektaşlarımla yaptığım görüşmelerden sonra şu konuda güçlü bir kanaate sahip oldum:

Cami kürsüsünde tecrübe kazanmamış, yani zaman zaman camilerde halka vaaz etmemiş meslektaşlarımız, bu hafta dolayısıyla düzenlenen programlarda son derece zorlanmaktadırlar. Söz konusu program ister konferans,

4 Büyük çoğunluğun bu özelliklere sahip olduğunu biliyorum ve "İtibar galibedir." kuralına binaen de onları ölçü alıyorum.

5 Büyük çoğunluğunun ya bilimsellik kaygısı veya ellerindeki hazır malzemeyi değerlendirme düşüncesi ya da yeni bir hazırlık yapma fırsatı bulamama endişesi gibi mülâhazalarla yüksek lisans veya doktora tezlerinden çıkardıkları birkaç sayfa ile bu programlara geldikleri ve oradaki topluluğa bu evraklarda yazanları okumakla yetindikleri gibi hususlar, en çok şikâyet edilen konulardandır.

Ayrıca bazı idareci meslektaşların, hazır bir kalabalık bulmuşken fakültelerindeki hizmetlerini anlattıkları, mesela inşaat faaliyetlerinden, hatta ihata duvarından ve buralarda kullanılan malzemeden söz ettikleri de zaman zaman dinlemek zorunda kaldığımız şikâyet konularındandır.

Bir üçüncü sınıf da, kendilerine göre belirledikleri doğruları mutlak hakikat olarak görüp onların ikâmesi, onun dışındakilerin iptali için bu haftaları vesile olarak görmektedirler. Mesela misvak kullanımından rahatsızlık duyan bir meslektaşımızın bu hafta dolayısıyla katıldığı programlarda bu konuyu çok itici bir dille anlatması, misvaka "kazık" demesi, kullananlar hakkında ağır ifadeler sarfetmesi ve dinleyenler nezdinde misvakın kullanımındaki görgüsüzlükten ziyade, onun kullanılmasına itiraz ediyormuş gibi bir üslup tutturması, ciddi rahatsızlıklara yol açmıştır. Nitekim katıldığım bazı programlarda açık konuşması yapan bazı meslektaşlarımızın: "Biz bu kürsülerde ne profesörler dinledik" diye söze başladıklarına ve bu örneği dile getirdiklerine şahit oldum. Bu vesile ile belirtiyim ki bu kadarcık bir hatırlatma bile salonda menfi bir uğultuya sebep olmuştur.

ister panel, isterse sempozyum olsun, sonuç değişmemektedir. Yani salonları dolduran insanlar, hep aynı insanlardır ve hep aynı beklenti içinde oralara koşmaktadırlar. Doğrusu bu durumun garipsenecek bir yanı da yoktur. Çünkü, bu programların dinleyici kitlesinin büyük bir çoğunluğunu, hele hele heyecan ve coşku unsurunu göz önüne alarak söyleyecek olursak, neredeyse tamamını, camiye ve cemaate devam eden insanlar oluşturmaktadırlar.<sup>6</sup>

Ayrıca bu hafta, adı ve sunumu nasıl olursa olsun, nihai tahlilde bir "iman" haftasıdır. Yani görmediğimiz, elini tutmadığımız, dizinin dibinde oturmadığımız, vahiy alışına şahit olmadığımız bir insana "peygamber-rasul-elçi" olarak iman etmişiz, O'na karşı duyduğumuz hasret, muhabbet, hürmet ve heyecanımızı en coşkulu bir biçimde ifade etmekteyiz. Dolayısıyla haftaya katkı sağlayan bütün katılımcılar bu "ruh"u göz önünde bulundurarak, gereğine uygun bir dil ve üslup benimsemek zorundadır. Tabii konu seçimi de en az kullanılacak dil ve üslup kadar önemlidir.

### GÖZ ÖNÜNDE TUTULMASI GEREKEN İNCE BİR NOKTA

O'na iştiyak duyarak salonları dolduran ve O'na karşı beslediği hisleri en zirve noktada yaşayan insanları birinci sırada hesaba katmak, hem aklı, hem de ahlaki bir görev olarak telakki edilmeli ve düzenlenecek programlarda bu hassasiyet her zaman göz önünde bulundurulmalıdır.<sup>7</sup>

6 Burası belki tam yeri değil; ama yine de söz buraya kadar gelmişken şu hususa da işaret etmeden geçmek istemiyoruz: Kur'an-ı Kerim'in üslubu bir "vaaz üslubu" iken, tebliğ ve irşad üslubu da bir "vaaz üslubu" iken, bazı akademisyenler bu gerçeği bilmemekte veya görmezden gelmektedirler. Kendilerince haklı gerekçeleri olsa bile, problemin çözümüne hiçbir katkı sağlamayacak bir inat ve ısrarla, "bilimsel dil" ve "akademik üslup" gerekçesine sığınarak, vaaz üslubundan uzak durmaya çalışmaktadırlar. Tabii bu tavrın ne kadarının söz konusu üslubu başarma konusundaki yetersizlikten, ne kadarının bilimsel ve zihinsel tavırdan kaynaklandığını da tesbit etmek mümkün değildir. Ancak önemli olan husus, bu haftanın dinleyici kitlesinin vaaz ve irşad üslubundan anladığını ve hoşlandığını, hatta başka türüsünden hem istifade edemediğini, hem de haz duymadığını kesin bir biçimde ortaya koymuştur.

7 Üzülerek görüyor ve duyuyoruz ki, bazı akademisyenler, bu programlarda bile, ön koltuklardaki protokolü, salonu hınca hınç dolduran, hatta bir kısmı dışarıda, bir kısmı ayakta program sonuna kadar pür dikkat bekleyen o mütevazi; ama haftanın anlam ve önemini yüreğinin en ücra köşesinde hissedemeyen topluluklara tercih etmekte ve konuşmalarını, ön koltuktaki zevatın arzularını ve beklentilerini tatmin etmeyi hedefleyerek yapmaktadırlar. Tabii olarak bu durum, o büyük toplulukları bazen konuya bigâne kılmakta hatta bazen de rencide etmektedir. Böyle bir sonucun dini vebali bir tarafa, kurumsal sorumluluğu da çok büyüktür. Korkarım ki, bu tür örnekler çoğalır, halkın bu kurum hakkındaki kanaatinde bazı aşınmalara yol açabilir.

İşte bu çerçevede belirtmek istiyoruz ki, halka yönelik programlarda, ne fazla bilimsellik öne çıkarılmalı, ne de halkın samimi itikadını sarsacak akademik tartışmalara girilmelidir.<sup>8</sup> Şayet bu hafta münasebetiyle böyle bir faaliyetin, yani bilimsel tartışmaların da hizmet vesilesi olacağı düşünülüyorsa, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bazı dinî meseleleri tartışmak için takip ettiği yöntem izlenmeli ve bu tür programlar, özel mekânlarda ve sadece konunun uzmanlarının katılımıyla gerçekleştirilmelidir.<sup>9</sup>

### ORGANİZATÖRLERİN DİKKATİNE

Diğer taraftan ev sahipliğini üstlenen kurumlarda görev yapan arkadaşlarımızın da dikkat etmeleri gereken bazı noktalar bulunmaktadır ki bunlar içinde en önemlisi şudur: Bir program konferans veya panel olarak düzenlenmişse, başka programlara yer verilmemelidir. Açılış konuşması ve Kur'an-ı Kerim tilavetinden sonra hemen asıl programa geçilmelidir. Zira insan dikkatinin çok uzun süre uyanık kalamadığı gerçeği hatırdan çıkarılmamalıdır. Yoğun katılım ve namüsaıt salon şartları zaten dinleyicileri ve konuşmacıyı zorlamaktadır. Bir de dinleyici kitlesi zengin bir program içeriğiyle konferans öncesi yorulursa, artık konuşmadan yeterince istifade edecek gücü kalmamaktadır. Bu durumu gözleyen konuşmacılar da bazen konuşmalarını programlanandan daha kısa kesme ihtiyacı hissetmektedirler. Söz konusu programlara son şekli verilirken, bu gerçek her an göz önünde tutulmalıdır.

Evet, bazı dostlarımız bu programları birçok hayrın ve güzelliğin bir arada sergilenmesi için tam bir fırsat olarak değerlendirebilirler. Bu düşünce ile çok sayıda faaliyeti bir araya sıkıştırmayı tasarlayabilirler. Bilgi yarışmaları, ödül törenleri, dinî musiki ziyafetleri bunlardan bazılarıdır. Zaman zaman

8 Özellikle bu ikinci nokta son derece önemlidir. Esasen, itikad sarsıcı söylemler hiçbir zaman hayır getirmez; ama böyle bir haftada dillendirilmeleri daha büyük bir gaf olur. Zira bu haftalarda dinleyici kitlesi O'ndan bahsedilmesini, O'nun tazim edilmesini, O'nun muhabbetinin dillendirilmesini, O'nun Sünnet'inin tebcil ve tekrim edilmesini, O'nun önderliği, rehberliği ve örnekliğinin anlatılmasını arzu etmektedirler ki, zaten doğru olan da bu konuların öne çıkarılmasıdır. Aksi takdirde istenmeyen sonuçlar doğabilir. Mesela O'nun "insan olduğu"nu söyleyerek başlayıp, "bizden bir farkı yoktu" noktasına varacak bir üslup ile konuşmak, O'na sevgisini ve bağlılığını ifade edenleri aşırılıkla hatta ilmi ve dinî hakikatlere ters düşmekle suçlamak, kısaca bilimsellik adı altında bu haftanın ruh ve heyecanını görmezden gelici tavırlar ve ifadeler geliştirmek, hiç kimseye hayır ve yarar getirmez.

9 Katılan meslektaşlarımızın naklettiklerinden öğreniyoruz ki, İzmir ve Adana gibi büyük şehirlerimizde yapılan "Büyük Organizasyon"larda işaret etmeye çalıştığımız bu nezakete riayet edilmiş, bu çerçevede bazı yanlışlıklar yapılmış ve bazen davetli bilim adamlarının, bazen de halkın tepki göstermesine yol açmıştır.

açış konuşması yapan ev sahibi görevlilerin “korsan konferans” sayılabilecek uzunluktaki konuşmaları da bu fasıldan sayılabilir. Bazen yerel yöneticilere verilen teşekkür konuşması fırsatının da bu şekilde değerlendirildiğine şahit olanlarla karşılaşmaktayız.

Dinleyicinin, mevcut programdan azami ölçüde yararlanabilmesi, oradan aldığı mesajı evine veya işyerine kadar götürebilmesi, dolayısıyla belli bir süre için o bölgede gündemi değiştirecek farklı bir ahengin doğmasına sebep olabilmesi için bu noktalarda hassasiyet gösterilmelidir.

### ÇOCUKLAR ÖNEMLİDİR

Bu hafta içinde düzenlenecek faaliyetler tesbit edilirken, hedef kitlelerden biri de çocuklar olmalıdır. Onların ruhuna hitap edecek bir takım etkinlikler yapılmalı, hatıralarında ve hafızalarında iz bırakacak programlar düzenlenmelidir. Bu cümleden olmak üzere en az bir hafta süren bu programlar çerçevesinde, haftanın bir günü, bütün unsurlarıyla sadece çocuklara ait olacak ve onlara hitap edecek şekilde bir program düzenlenebilir.

Ayrıca Milli Eğitim Müdürlüklerimizle işbirliği hâlinde ve bu konuya yakın ve duyarlı öğretmenlerimizin rehberliğinde, her karesi çocuklar tarafından düzenlenen bir programın, gerek katılımcı çocuklar, gerek dinleyici çocuklar, gerekse dinleyici büyükler üzerinde fevkalade olumlu tesirleri olacaktır. Olabildiğince çok sayıda çocuğun görev alacağı bu tür programlar, çocuklarımızın bu haftayı anmaları ve anlamlandırmaları için son derece elzem görülmektedir.

Diğer taraftan bu programlara katkı sağlayamayacak kadar küçük çocuklar da unutulmamalıdır. Nasıl ki bu çocuklar dini bayramlarımızda çeşitli hediyelerle sevindiriliyorlarsa, bu programlarda da onlara has hediyeler hazırlanmalıdır. Mesela toplantılara katılan büyüklere gül, karanfil veya kitap ikram edilirken, belli yaşın altındaki küçükler de meyve suyu, gofret, bisküvi veya çikolata ikram edilebilir.<sup>10</sup>

### SİVİL TOPLUM ÖRGÜT KUTLAMALARINA DİYANET REHBERLİĞİ

Son yıllarda Kutlu Doğum Haftası kutlamaları, büyük bir yaygınlık kazanmış ve müftülüklerimizin dışındaki kurumlar ve topluluklar tarafından da

10 Bir ilçemizin savcısından dinlemiştim. Onun ilçesinde pamuk şeker imalatçısı bir vatandaş bir hafta boyunca “Kutlu Doğum Pamukşekercisi” olarak çocuklara bedava pamukşeker dağıtmış. Savcı beyin ifadesine göre, sırf bu sayede şehir çocuk civitlarıyla dolar ve bir hafta süresince o yörede bayram havası esermiş. Gerçekten de, çocuk ruhuna ne kadar uygun bir hediye ve ikram...



kutlanmaya başlanmıştır. Bu haftadan ve bu kutlamalardan azami verimin sağlanması için, müftülüklerimiz organizatör rolü üstlenmeli ve bu hafta ile ilgili kutlama hazırlıkları başladığında, potansiyel olarak bu kutlamalara katılmayı düşünen kurumları da davet etmelidir.

Herhangi bir yanlış anlamaya meydan vermemek için azami gayret gösterilmeli, o kimselerle görüşmeler itina ve hassasiyet içinde yapılmalı<sup>11</sup> ve bu haftanın feyzinin ve bereketinin tezyidi için istişarelerde bulunulmalıdır. Özellikle konferans ve panel gibi bilgilendirici programların aynı günlere ve saatlere denk gelmemesine, arzu eden herkesin bu tür programların tamamına katılmasına imkân verecek bir düzenleme yapılmasına özen gösterilmelidir.

Müftülüklerimizin resmi kurumlar olması, söz konusu teşkilatların ise sivil olmaları, ilk bakışta bir denge problemine yol açacak gibi görünse de, bahse mevzu olan kutlama göz önüne alındığında, dünyevî olaylardaki denge sınırlarının yaşanmayacağını ümid ederim. Tabii bu konunun böyle anlaşılması için bütün taraflara hem iyi niyet, hem samimiyet hem de hikmete uygun hareket etme mecburiyeti düşmektedir.

### BU HAFTA O'NUN HAFTASIDIR

Bu hafta münasebetiyle düzenlenen programlara katılan herkesin her an hatırında tutması gereken en önemli nokta, bu haftanın, O'nun ve getirdiği Mesajın haftası olduğu hakikatidir. Dolayısıyla, O'na ve Mesajı'na dair duygular coşturulmalı, şuurlar uyarılmalı, bilgiler tazelenmeli ve takviye edilmelidir.

Düzenlenen her program O'ndan bir iz taşınmalı, O'nu hatırlatmalı, O'nu duyurmalı, O'nu düşündürmeli, O'nu dillendirmelidir. Ne bu çerçevede bir boşluk bırakılmalı, ne de bu çerçevenin dışına taşılmalıdır.

Bu temenninin gerçekleşmesi için baş tarafta işaret ettiğimiz noktaya dikkat edilmeli, yani sadece dili ve beyniyle değil, kalbi, yüreği ve dimağıyla da bu haftanın mana ve önemini idrak eden gönüllüler aranıp bulunmalıdır.

11 Bundan kastım şudur: Müftülüklerimizin davetine icabet eden kurumlar ve topluluklar, bu tür görüşmelerle ve toplantılarla sanki baskı altına alınmak, denetlenmek veya bir takım kısıtlamalara tabi tutulmak isteniyorlarmış kanaatine sevkedilmemelidirler.

**SON SÖZ**

Dünya neye sahipse O'nun vergisidir hep,  
Medyûn O'na cemiyeti, medyûn O'na ferdi,  
Medyûndur O mâsûma, bütün bir beşeriyet,  
Yâ Râb! Bizi mahşerde bu ikrâr ile haşret.<sup>12</sup>